

۱۱ سپتامبر آغاز پایان آمریکا

- چامسکی: جنگ ضد تروریسم آمریکا جنگی برای ویرانی جهان شد
- بازگشت طالبان به قدرت، ۲۰ سال پس از واقعه‌ای که بهانه آمریکا برای حمله به افغانستان شد

جای مرزهای سیاسی سابق، ایجادکننده گسل‌ها و نقاط بحران خیز در دنیا هستند. تمدن اسلامی در این تفکر، دشمن تمدن غرب شناخته شده بود. هانتینگتون با ارائه تصویری دفرمه و وحشتناک از تمدن‌های غیر غربی، بویژه تمدن اسلامی، کارگزاران سیاسی در غرب را تشویق کرده بود هر گونه پیش‌بینی لازم را جهت مدیریت و هدایت این منازعه تمدنی (در راستای تسلط نهایی تمدن غرب بر جهان) صورت دهند. برخی اعضای دولت بوش اذعان کردند اشغال افغانستان و عراق و آشفته ساختن جهان اسلام، منبعث از نظریه جنگ تمدن‌هاست. با مرگ هانتینگتون در ۲۴ دسامبر سال ۲۰۰۸ و فراتر از آن، زمینگیر شدن آمریکا در افغانستان و عراق، نظریه جنگ تمدن‌ها حتی از سوی برخی طرفداران اولیه این نظریه جنبالی به چالش کشیده شد. بدون شک اگر هانتینگتون امروز - بیستیمین سالگرد وقوع حادثه ۱۱ سپتامبر و ترک متفحصانه افغانستان توسط اشغالگران آمریکایی - زنده بود، هر زمان دیگری به نظر می‌رسید؛ حتی جالب‌تر از تغییر نظر فوکویاما!

وقتی نظریه‌ها قربانی واقعیات می‌شوند!

بود و ریشه‌های دیرپای ضعف و افول آمریکا بیشتر داخلی هستند تا بین‌المللی. از سوی دیگر، نمی‌توان انگیزه‌ها و پشت‌پرده‌های حمله به افغانستان و عراق را بدون استناد به نظریه «جنگ تمدن‌ها» مورد تحلیل و بررسی قرار داد. این تئوری توسط «شمونیل هانتینگتون»، استاد علوم سیاسی دانشگاه هاروارد در یک مقاله با نام «برخورد تمدن‌ها» سال ۱۹۹۳ چاپ شد. هانتینگتون سال ۱۹۹۶ تئوری خود را با انتشار کتابی به نام «برخورد تمدن‌ها و دوباره‌سازی نظم جهانی» بسط داد. اگر چه هانتینگتون مدعی بود این نظریه را در تقابل با «نظریه پایان تاریخ» نگاشته است اما مرخ مشترک این ۲ نظریه تنها یک چیز بود: ترسیم جهان جدید با مداخله‌گرایی آمریکا و شبکه وابسته به آن! شالوده و پایه نظریه هانتینگتون بر این موضوع استوار است که متعاقب پایان جنگ سرد و فروپاشی کمونیسم، دوران نزاع ایدئولوژیک نیز خاتمه می‌یابد و مناقشه‌های تمدنی آغاز خواهد شد. هانتینگتون معتقد بود تمدن‌ها به

یادداشت

نوید مؤمن: ۲ دهه از وقوع حادثه بحث‌برانگیز، مبهم و مشکوک انهدام برج‌های دوقلوی تجارت جهانی از نیویورک سپری شد. حادثه ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱، به نقطه آشکار ساز مداخله‌گرایی نظامی و اشننگتن در جهان اسلام تبدیل شد. جنس و ماهیت این مداخله‌گرایی، صرفاً نظامی نبود! شورای ۱۲ نفره نوحفاظه‌کارانی که دولت جورج واکر بوش را احاطه کرده بودند، تدوین و پیاده‌سازی نوعی نبرد تمدنی و اخراج‌زمانی را آغاز کرده بودند. قرار بود در پایان این نبرد، «لیبرال - دموکراسی» به تنها الگوی فکری - عملیاتی در جهان تبدیل شود و دیگر تمدن‌ها در ذیل این الگو، هضم یا حذف شوند.

«فرانسسیس فوکویاما»، استاد علوم سیاسی دانشگاه «جان هاپکینز»، سال ۱۹۹۲ کتاب خود تحت عنوان «پایان تاریخ و آخرین انسان» را منتشر کرد. بر مبنای این نظریه امروز نظام لیبرال - دموکراسی بویژه بعد از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی به صورت یک جریان غالب و مسلط در آمده است که همه کشورها و جوامع باید در برابر آن تسلیم شوند. بر اساس ادعای اولیه فوکویاما،

پرونده سوریه/۲

جانشین نیز از توان کافی برای برخورد با گروه‌های تروریستی برخوردار نبودند. شروع این روند به مداخله نظامی آمریکا در عراق در سال ۲۰۰۳ برمی‌گردد که باعث انتقال افراط‌گرایان و تروریست‌ها از مناطق مختلف جهان به عراق و سپس سوریه شد. مقتدرترین دولت‌های جهان عرب در ۱۵ سال اخیر از بین رفته‌اند. از بین رفتن دولت‌های ملی که تعداد زیادی از آنها هم ملی‌گرا و چپ‌گرا بودند، خلأ قدرت بزرگی را در منطقه ایجاد کرد. ادامه در صفحه ۶

بحران دولت/ ملت‌سازی در کشورهای عراق و سوریه

بزرگ و حتی به صورت محتمل به یک فاجعه بین‌المللی تبدیل شود. همچنین ضعف داخلی دولت‌های منطقه، تحقیرهای تاریخی جهان عرب، آرزوی سراب خلافت و وحدت اسلامی به عنوان کلید غلبه بر این تحقیر تاریخی برآمده از جهانی شدن و سیاست‌های آمریکا

نگاه

روح‌الله ازدری: مسأله داعش متأثر از تحولات داخلی عراق و شکنندگی ساختارهای نظامی و سیاسی این کشور، مشکلات ناشی از انتقال قدرت به دولت جدید حیدر العبادی، عملکرد ناموفق دولت نسوری مالکی در مناطق سنی‌نشین، بروز بحران نفوذ و اقتدار، فقدان نگرش راهبردی و بسوز حرکت‌های جدایی‌طلبانه در

این مسیر تنها متعلق به شماست.
 اینترنتی "کاملا" اختصاصی برای کسب‌وکار شما

رسپینا

بزرگ‌ترین ارائه‌دهنده پهنای باند اختصاصی به سازمان‌ها در ایران

تلفن: ۰۲۱-۹۱۰۷۰۰۰۰

www.respina.net